

รูปแบบการบริหารเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระนอง

เจียร ทองนุ่น
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระนอง ตามแนวทางของแนวคิดและหลักการบริหารแบบการจัดการคุณภาพทั้งองค์การ (TQM) ซึ่งได้ออกแบบการวิจัยโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนาใน 5 ขั้นตอน คือ 1) การกำหนดกรอบแนวคิด 2) ศึกษาความเป็นไปได้ของรูปแบบ 3) การพัฒนารูปแบบ 4) การปรับปรุงแก้ไข และ 5) สรุปผลและนำเสนอรูปแบบ

ผลการวิจัยพบว่า

รูปแบบการบริหารเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนขนาดเล็ก ประกอบด้วย ส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แนวคิดและหลักการของการบริหาร ได้แก่

1. วัตถุประสงค์ของการบริหาร เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติหน้าที่ อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล โดยการระดมทรัพยากรและประสานความร่วมมือกับผู้ที่ เกี่ยวข้องกับการศึกษา ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. หลักการของการบริหาร ประกอบด้วย 1) การให้ความสำคัญกับความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน 2) การปรับปรุงกระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่อง 3) การให้ทุกคน ได้ตระหนักและมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน และ 4) การบริหารโรงเรียนให้เป็นระบบ

ส่วนที่ 2 องค์ประกอบของการบริหาร ประกอบด้วยส่วนที่สำคัญมีดังนี้

1. องค์ประกอบ ด้านปัจจัยนำเข้า ได้แก่ 1) โครงสร้างการทำงาน 2) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 3) ข้อมูลและสารสนเทศ 4) ทรัพยากรบุคคล 5) งบประมาณ และ 6) เครื่องมือและเทคนิคในการบริหาร

2. องค์ประกอบ ด้านกระบวนการบริหาร ได้แก่ 1) การวางแผนการบริหาร 2) การติดต่อสื่อสาร 3) การให้ความรู้และการฝึกอบรม 4) การทำงานเป็นทีม และ 5) การวัด และประเมินผลสำหรับการบริหาร

3. องค์ประกอบด้านผลผลิต ได้แก่ 1) รางวัลและความชอบ และ 2) การรายงานผล การศึกษา

ส่วนที่ 3 ขั้นตอนของการบริหาร ได้แก่

1. ขั้นตอนการสร้างแนวคิดพื้นฐาน

2. ขั้นตอนการตั้งคณะทำงาน

3. ขั้นตอนการศึกษาความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน

4. ขั้นตอน การกำหนดวิสัยทัศน์

5. ขั้นตอนการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์
6. ขั้นตอนการวางแผนและ การจัดทำแผน ประกอบด้วย 1) การจัดตั้งคณะทำงาน 2) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ 3) การจัดโครงสร้างการปฏิบัติงาน 4) การกำหนดบุคลากรปฏิบัติงาน 5) การพัฒนาบุคลากร 6) การจัดทำ ข้อมูลสารสนเทศ และ 7) การจัดทำคู่มือ
7. ขั้นตอนลงมือปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) การนำเครื่องมือ และเทคนิคมาใช้ใน การบริหาร 2) การทำงานเป็นทีม 3) การทำงานแบบมีส่วนร่วม 4) การติดต่อ สื่อสาร 5) การตรวจสอบ ติดตามและควบคุมงาน 6) การสรุปผลและประเมินผล 7) การทบทวน การปฏิบัติงาน 8) การปรับปรุง แผนการปฏิบัติงาน
8. ขั้นตอนการรายงานผล

คำสำคัญ: รูปแบบการบริหาร การศึกษาขั้นพื้นฐาน การพัฒนาคุณภาพการศึกษา